

Projekt

Nr X.65.2015

**UCHWAŁA NR X.65.2015
RADY MIEJSKIEJ W CHOCIANOWIE**

z dnia 2015 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Brunów”

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz. U. z 2013 r., poz. 594, poz. 645, poz. 1318 oraz z 2014 r., poz. 379 oraz poz. 1072) uchwała się, co następuje:

§ 1. W uchwale Nr XLVII/270/2010 Rady Miejskiej w Chocianowie z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie przyjęcia „Sołeckiej Strategii Rozwoju Wsi Brunów” zmienia się załącznik do uchwały, który otrzymuje brzmienie jak załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Chocianów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Małgorzata Bączkowska

RADCA PRAWNY

SEKRETARZ
MIASTA I GMINY

Mirostawa Nowicka

NACZELNIK
Wydziału Rozwoju i Urzeczymaniania

Dorota Czukiewska

Uzasadnienie

Zgodnie z art.18 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) do wyłącznej właściwości rady gminy należy uchwalanie programów gospodarczych.

Sołectwo Brunów od 2009 roku uczestniczy w Regionalnym Programie Odnowy Wsi w województwie dolnośląskim. Program odnowy wsi przynosi olbrzymie korzyści społecznościom lokalnym, które go konsekwentnie realizują. Dotyczą one zarówno sfery materialnej, gospodarczej, jak również sfery związanej z kultywowaniem, lub tworzeniem nowych tradycji, ze swoją tożsamością. Realizacja programu opiera się na trzech zasadach:

1. Oddolności – zaangażowanie i odpowiedzialność społeczności lokalnej
2. Pomocniczości – partnerstwo sołectwa z gminą
3. Współdziałania czynników rozwoju lokalnego – wsie posiadają przywództwo, akceptowaną przez mieszkańców strategię rozwoju opracowaną przez nich samych oraz wsparcie ze strony gminy dla realizacji strategii.

W związku z upływem 6 lat udziału w programie i ważności Sołeckiej Strategii Rozwoju wsi Brunów, a także dezaktualizacją zapisanych w niej projektów, zaistniała potrzeba aktualizacji tego dokumentu. Aby tego dokonać Sołectwo oddolnie przystąpiło do projektu „Sołeckie strategie ożywienia obywatelskiego wsi”, w ramach którego sołectwa otrzymują **pomoc przy aktualizacji sołeckich strategii** oraz wzmocnienie w zakresie angażowania mieszkańców w decyzje lokalne i komunikację z mieszkańcami. Projekt realizuje Fundacja Ekologiczna „Zielona Akcja” przy współpracy z Wydziałem Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego we Wrocławiu. Efektem udziału sołectwa było uzyskanie wiedzy w zakresie:

- aktualizacji zapisów sołeckich strategii i planowania nowych zadań dla sołectwa, monitorowania uzyskanych efektów,
- angażowania mieszkańców do podejmowanie decyzji lokalnych,
- organizowania komunikacji na poziomie sołectwa z mieszkańcami, w tym wykorzystania internetu

Działania skierowane w projekcie Fundacji są kierowane do sołectw, które opracowały sołeckie strategie w latach 2008-2011 i zaplanowane projekty zrealizowały lub prawie zrealizowały, a społeczność lokalna jest zainteresowana dalszym rozwojem inicjatyw sołeckich. Sołectwo Brunów spełniało powyższe kryteria, a obecna grupa inicjatywna włączyła się w prace nad aktualizacją i zaangażowała w działania zarówno projektu jak i samego programu.

Warsztaty w Brunowie odbyły się w dniach 13.03.2015 r. i 23.03.2015 r. W trakcie warsztatów dokonano oceny realizacji strategii, identyfikacji zasobów i potencjału miejscowości, analizy sukcesów i porażek w realizacji strategii, zaplanowano długoterminowy program działań. Pomiędzy jednym a drugim warsztatem zespoły odnowy przeprowadziły ankietyzację mieszkańców. Ankietyzacja miała na celu diagnozę problemów oraz wskazania kierunków rozwoju miejscowości istotnych z punktu widzenia mieszkańców. Opracowano i podsumowano wyniki ankietyzacji. Warsztat wraz zebraniem wiejskim uchwalającym strategię odbył się 18.04.2015r. w zebraniu udział wzięło 31 osób.

W ten sposób powstał dokument spójny z obecnymi potrzebami, zasobami i obecnym potencjałem sołectwa, które może kontynuować udział w programie samorządu województwa.

Projekt Zielonej Akcji wspiera sołectwa w zakresie opracowania i wdrożenia przy udziale mieszkańców aktualizacji sołeckich strategii rozwoju jako kontynuacji idei odnowy wsi na terenie Dolnego Śląska i opolszczyzny. W ramach projektu został opracowany użyteczny model aktualizacji sołeckich strategii do wykorzystania przez inne zainteresowane sołectwa, przeprowadzone są badania dotyczące barier i czynników wspierających udział mieszkańców w procesach odnowy wsi po to by wspierać sołectwa w oparciu o realne potrzeby. Zaplanowano szkolenia zespołów odnowy, spotkania warsztatowe z mieszkańcami wsi, uspołecznioną aktualizację oraz wdrożenie sołeckich strategii, wydanie publikacji „Udział społeczności lokalnych w odnowie wsi dolnośląskiej”, konferencję wymiany dobrych praktyk, wyjazd studialny. W ramach projektu podjęto współpracę z województwem polskim w celu przenoszenia doświadczeń z tego regionu.

BURMISTRZ

Franciszek Skibiński

**DOLNY
ŚLĄSK**

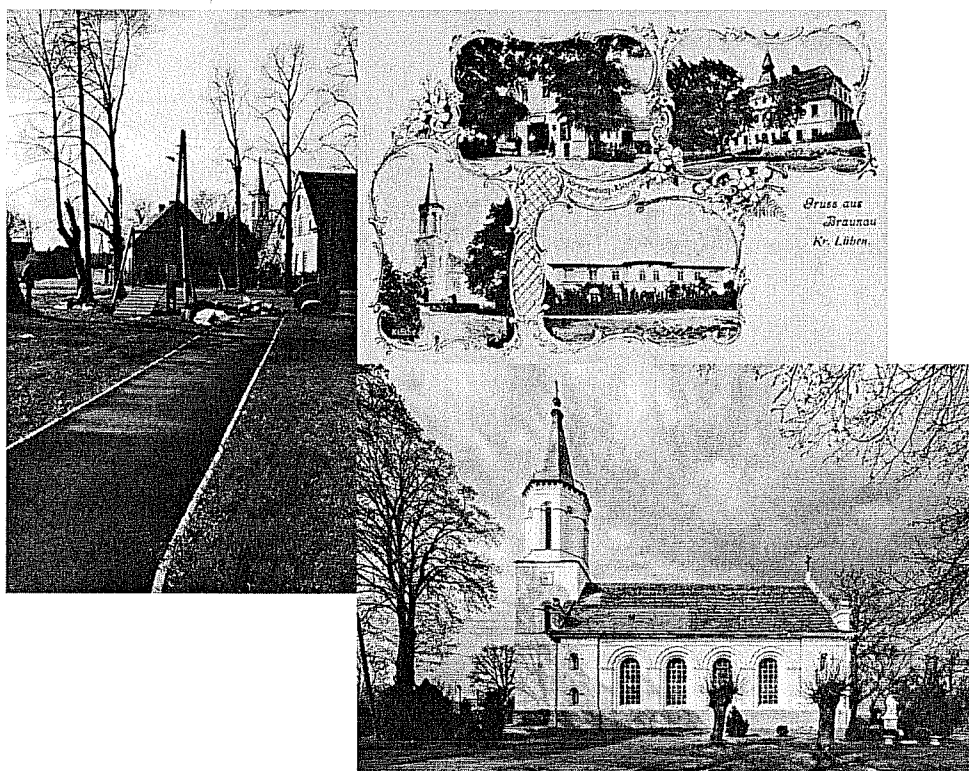

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI

BRUNÓW NA LATA 2015-2020

położonej w gminie Chocianów na Dolnym Śląsku

Moderator –Edyta Rząsa

Styczeń - kwiecień 2015

Spis treści:

1. Analiza zasobów wsi.....
2. Analiza potencjału rozwojowego wsi.....
3. Wizja.....
4. Program długoterminowy.....
5. Dokumentacja fotograficzna.....

Załącznik 1 Ankietyzacja mieszkańców sołectwa

Załącznik 2 System komunikacji w sołectwie

Na podstawie dokumentu Sołeckiej Strategii opracowanego i uchwalonego przez mieszkańców w 2009 r.

Fundacja Ekologiczna
ZIELONA AKCJA

Sołecka Strategia Rozwoju wsi opracowana w ramach projektu „Sołeckie strategie ożywienia obywatelskiego wsi”, realizowanego przez Fundację Ekologiczną „Zielona Akcja”.

Kontakt :

tel. (76) 862 94 30 www.zielonaakcja.pl

ANALIZA ZASOBÓW

Zasoby – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). Opracowanie: *Ryszard Wilczyński*

Rodzaj zasobu	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś dysponuje	Znaczenie zasobu		
		Mate	Duże	ózniające
Przyrodniczy				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Teren niziny Szprotawskiej i przepiętrzenia Wzgórz Dalkowskich		x	
stan środowiska	Dobry		x	
walory klimatu	Umiarkowany - wilgotny		x	
walory szaty roślinnej	Wieś otoczona lasem o bardzo różnorodnej roślinności			x
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Park zabytkowy, pojedyncze stare drzewa 100- letnie (lipa, cis i dąb)		x	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Bobry ,borsuki, bażanty, żurawie, dziki, jelenie		x	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Staw, ujście rzeki Szprotawy, rzeka Gibiel			x
wody podziemne	Studnie głębinowe		x	
gleby	Gleby klasy średniej		x	
kopaliny				
walory geotechniczne				
Kulturowy				
walory architektury	Zabudowa folwarczna		x	
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	Wieś położona niedaleko drogi wojewódzkiej			x
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	Zadbane posesje z ogrodami przydomowymi			x
zabytki i pamiątki historyczne	Krzyż przy drodze, Pomnik II Armii WP, Kościół, Kaplica cmentarna i przykościelna, Grota, Chrzścielnica XIII wiek, Kronika parafialna, Grób Nieznanego Żołnierza, Budynek OCHP		x	
osobliwości kulturowe				
miejsca, osoby i przedmioty kultu	Kościół, Krzyż przy drodze			x
święta, odpusty, pielgrzymki	Odpust, Święta, Dożynki,			x
tradycje, obrzędy, gwara	Tradycje obrzędy i gwara Kresowian			x
legendy, podania i fakty historyczne	Fakty historyczne miejscowości			x
przekazy literackie	Kroniki, przewodniki			
ważne postacie i przekazy historyczne	Kronikarz filmowy i zdjęciowy			x
specyficzne nazwy	Debra, Garb Gołdyna, Wilczy Dół,		x	
specyficzne potrawy	Gołąbki z ziemniakami, barszcz z uszkami, parzaki z jagodami, kompot z suszu, kutia, krajanka wielkanocna			x
dawne zawody	Kowal, stolarz, organista			x
zespoły artystyczne, twórcy	Organista, Zespół wokalny,			x
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Działki pod zabudowę mieszkaniową		x	

działki pod domy letniskowe	Brak	x		
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Działki pod zakłady usługowe i przemysłowe		x	
pustostany mieszkaniowe	Pustostany mieszkaniowe	x		
pustostany poprzemysłowe	Pustostany poprzemysłowe	x		
tradycyjne nie użytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Stodoły, kuźnia, piekarnia, stara szkoła zaadoptowana na dom mieszkalny, sklep przemysłowy zaadoptowany na dom, stara rzeźnia zaadoptowana na dom, zabudowa folwarczna po starym PGR	x		
Infrastruktura społeczna				
placze publicznych spotkań, festynów	Teren przy świetlicy, altana z grillem		x	
sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska		x	
miejsca uprawiania sportu	Dwa boiska pełnowymiarowe do piłki nożnej, siatkowej i kosza		x	
miejsca rekreacji	Świetlica wiejska		x	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Szlaki turystyczne, Góra Wędrowca		x	
szkoły				
przedszkola				
biblioteki				
placówki opieki społecznej				
placówki służby zdrowia				
Infrastruktura techniczna				
wodociąg	Wodociąg, gazociąg		x	
kanalizacja	Projekt kanalizacji w aktualizacji		x	
drogi (nawierzchnia, oznakowanie oświetlenie)	Droga powiatowa, drogi wewnętrzne		x	
chodniki, parkingi	Parking przy Kościele i świetlicy		x	
przystanki	Cztery przystanki autobusowe		x	
sieć telefoniczna i dostępność internetu	Telefonia stacjonarna, dostęp do Internetu		x	
telefonnia komórkowa	Telefonia komórkowa		x	
inne				
Gospodarka, rolnictwo				
Miejsca pracy (gdzie, ile?)	Rolnictwo i drobny przemysł		x	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe. i ich produkty	SECBUD – stolarka okienna, HODROL – spółka rolnicza Zakład blacharsko – lakierniczy Stolarnia Nauka Jazdy Przedsiębiorcy budowlani Właściciel NC+ Właściciel salonu samochodowego VW Świtoń - Paczkowski		x	
gastronomia	Gastronomia, dwa sklepy spożywcze		x	
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne	Uprawa kukurydzy Uprawa zbóż Uprawa truskawek Uprawa pieczarek		x	
uprawy hodowle	Hodowla krów, trzody chlewnej, drobiu, królików, gołębi		x	
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne				
zasoby odnawialnych energii	Solary, pompy ciepłe, studnie głębinowe		x	
Środki finansowe i pozyskiwanie funduszy				

środki udostępniane przez gminę	Fundusz sołecki, środki pieniężne z konkursów, środki z współpracy z CHOK		x	
środki wypracowywane	Środki z pikników wiejskich		x	
Mieszkańcy (kapitał społeczny i ludzki)				
Autorytety i znane postacie we wsi				
Krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
Osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m. i n. studenci	Policjanci, księgowi wykwalifikowane, pracownicy służby zdrowia, nauczyciele, elektrycy, geodeci, krawcowe		x	
Przedsiębiorcy, sponsorzy	Przedsiębiorcy Sponsorzy		x	
Osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościami informatycznych	Informatycy, studenci		x	
Pracownicy nauki	Magistrowie, inżynierowie, licencjaci		x	
Związki i stowarzyszenia	Stowarzyszenie Uczestników Kompleksowej Przebudowy Wsi Brunów			
Kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Strona FB			
Współpraca zagraniczna i krajowa	Współpraca z CHOK i Gminą Współpraca z LGD Wrzosowa Kraina, Współpraca z Fundacją Batorego Współpraca z Fundacją Ekologiczną „Zielona Akcja”		x	
Publikatory, lokalna prasa				
Książki, przewodniki	Kronika Parafialna, Informator		x	
Strony www	Strona FB		x	

Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń wsi (SWOT)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Aktywni i zgrani mieszkańcy, gotowi do podejmowania działań na rzecz wsi 2. Duża liczba młodych małżeństw 3. Przyjęty fundusz sołecki 4. Organizowanie imprez 5. Zorganizowany softys 6. Grill przy drodze wojewódzkiej 7. Turystyka rowerowa, szlak rowerowy niebieski 8. Miejscowość położona niedaleko drogi wojewódzkiej 9. Bliskie sąsiedztwo lasów bogatych w runo leśne 10. Pomoc sąsiedzka 11. Duża ilość działek budowlanych 12. Duża ilość przedsiębiorców prywatnych 13. Produkty lokalne: miód, jaja, pieczarki, truskawki, ser, mleko 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak kanalizacji 2. Brak chodników 3. Świetlica wymagająca remontu 4. Zdeprawowane drogi wewnętrzne 5. Zły stan rowów melioracyjnych 6. Niewyposażona świetlica 7. Kościół do remontu 8. Kaplica przykościelna do remontu 9. Budynek OSP do remontu 10. Kaplica cmentarna do remontu 11. Brak wyposażenia Remizy Strażackiej, co wiąże się z małym zainteresowaniem ochotników do OSP 12. Skradziona tablica na obelisku 13. Brak organizacji zajęć kulturalno – sportowych dla dzieci, młodzieży i seniorów
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Plany kanalizacyjne 2. Scalanie gruntów 3. Realizacja planu urzędniowo – rolnego 4. Udział w projektach i programach wspierających wieś 5. Bliskość drogi wojewódzkiej 6. Napływ ludności z miast 7. Zakup działek budowlanych przez ludność z terenów kopalni odkrywkowej 8. Teren wsi leży na obszarze LGD Wrzosowa Kraina 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak komunikacji z siedzibą Starostwa oraz okolicznych miast 2. Długi czas oczekiwania na pomoc medyczną (służb ratunkowych) 3. Niewystarczające rozstrzygnięcia planistyczne 4. Kadencyjność władz

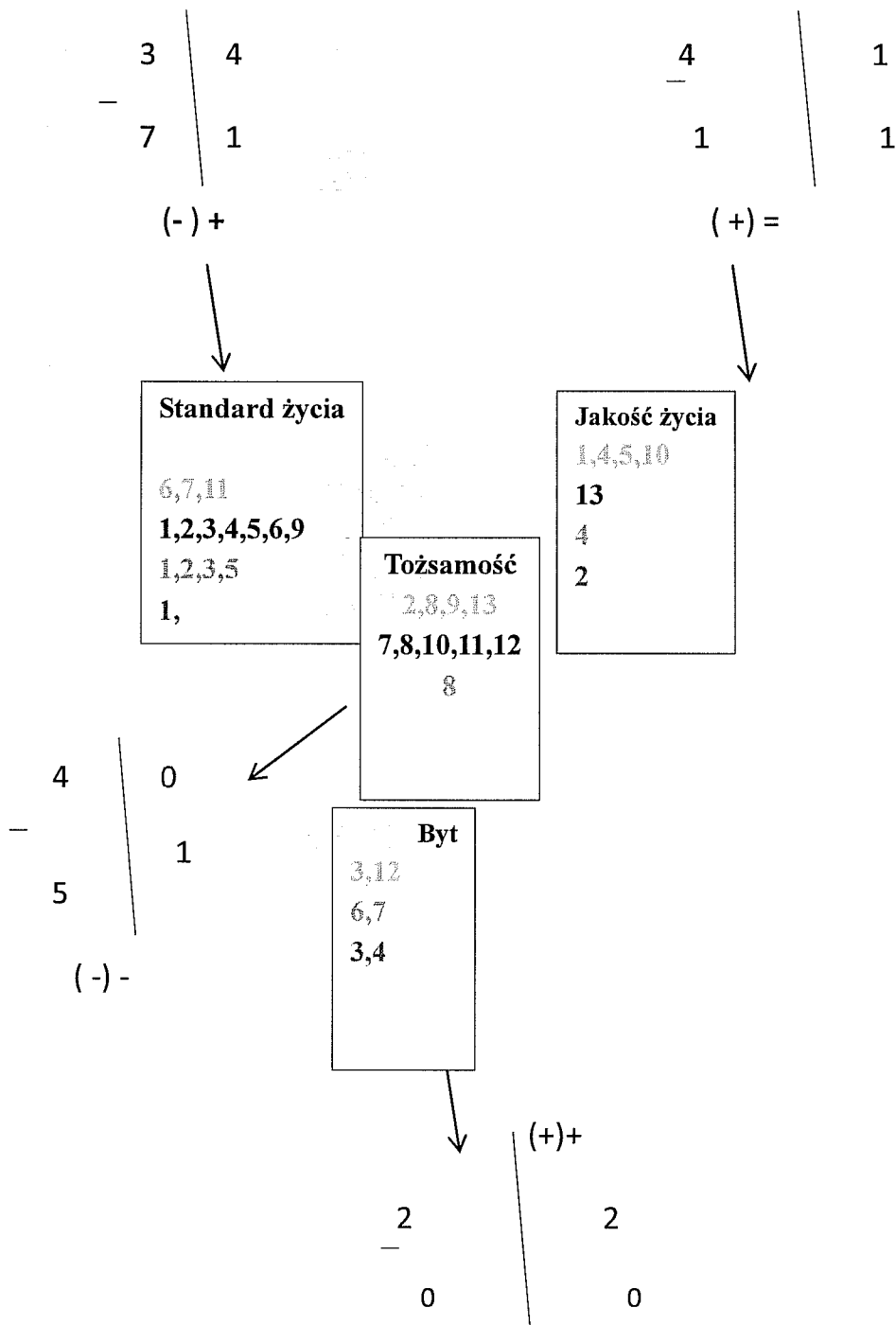
Analiza Potencjału Rozwojowego Wsi Brunów

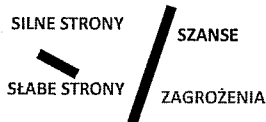
silne strony

szanse

słabe strony

zagrożenia

Tożsamość wsi i wartości życia wiejskiego (-) -

4	0
5	1

Wnioski: np. Obszar słaby, otoczenie słabe

Zalecenia: np. Wykorzystać mocne strony w procesie Odnowy Wsi w przyszłości

Standard życia (warunki materialne) (-) +

3	4
7	1

Wnioski: Obszar słaby, otoczenie mocne

Zalecenia: Wyeliminować słabe strony i zagrożenia

Jakość życia (warunki niematerialne i duchowe) (+) =

4	1
1	1

Wnioski: Obszar mocny, a otoczenie obojętne

Zalecenia: Wykorzystać mocne strony w procesie Odnowy Wsi w przyszłości

Byt (warunki ekonomiczne) (+) +

2	2
0	0

Wnioski: Obszar Mocny, otoczenie mocne

Zalecenia: Wykorzystać atuty

WIZJA

Wizja hasłowa:

Malowniczy przystanek na rowerowej trasie!

Wizja wsi opisowa:

Brunów to malownicza, zadbana, estetyczna oraz aktywna sportowo wieś z wysoko rozwiniętą infrastrukturą, w której dba się o zrównoważony rozwój sołectwa i promuje się turystykę rowerowo – weekendową. Aktywni mieszkańcy angażują się w inicjatywy organizowania czasu wolnego dla wszystkich pokoleń, a przyjazna społeczność jest otwarta na przyjęcie nowych mieszkańców. W sołectwie kultywuje się i przekazuje się różnorakie tradycje, odbywają się warsztaty rozwojowe i rękodzielnicze. Każdy kto tu zawita może mieć swój przystanek na dłuższą lub krótszą chwilę

PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ROZWOJU SOŁECTWA Brunów NA LATA 2015-2020

*należy uzupełnić informacje, jeśli są znane

Cele jakie musimy osiągnąć	Projekty, przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów	Termin realizacji*	Źródła finansowania*
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Ochrona wartości kulturowych, przyrodniczych, historycznych	1.1 Odnowa i zagospodarowanie parku zabytkowego.	2017	Fundacja Polska Mieź Środki zewnętrzne
	1.2 Remont kościoła i kaplicy cmentarnej	2017	Fundacja Polska Mieź Środki zewnętrzne
	1.3 Adaptacja budynku remizy strażackiej na izbę pamięci	2019	PROW 2013-2020 Środki zewnętrzne
	1.4 Odtworzenie tablicy na obelisku	2016	Fundusz sołecki praca własna Środki zewnętrzne
	1.5 Upiększenie terenu wokół obeliska	2016	Fundusz sołecki praca własna Środki zewnętrzne
2. Budowanie tożsamości i poczucia wspólnoty	2.1 Organizacja akcji „Sprzątania świata” - Oczyszczanie lasów okalających wieś	2015 -2020	praca własna Środki zewnętrzne
	2.2 Organizacja zajęć z rękodzieła	2015 -2020	praca własna Środki zewnętrzne
	2.3 Organizacja konkursu fotograficznego „Rowerem po malowniczym Brunowie”	2015 -2020	praca własna Środki zewnętrzne
	2.4 Konkurs na stroik świąteczny	2015 -2020	praca własna
	2.5 Organizacja wieczoru kresowego	2015 -2020	praca własna
	2.6 Organizacja konkursu na potrawę kresową	2015 -2020	praca własna
	2.7 Sprzątanie zaniedbanych grobów przed świętem zmarłych	2015 -2020	praca własna
	2.8 Organizacja konkursu na najbardziej zadbaną posesję	2015 -2020	praca własna
	2.9 Organizacja Mikołajek	2015 -2020	praca własna

	2.10 Organizacja dożynek	2015 -2020	praca własna Budżet gminy Środki zewnętrzne
B. STANDARD ŻYCIA..			
1. Poprawa warunków życia na wsi przez podnoszenie jakości infrastruktury technicznej i społecznej	1.1 Ogrodzenie boiska	2015	Budżet gminy
	1.2 Budowa kanalizacji.	2016	Budżet gminy
	1.3 Scalanie Gruntów (remont dróg wewnętrznych, dojazdowe do pól, oczyszczanie rowów melioracyjnych)	2015 -2017	
	1.4 Remont i wyposażenie świetlicy wiejskiej	2015-2017	Budżet gminy Fundusz sołecki PROW 2013-2020
	1.5 Rozbudowa placu zabaw	2015	Budżet gminy Fundusz sołecki PROW 2013-2020
	1.6 Budowa chodników	2017	
	1.7 Zagospodarowanie terenu przy remizie	2018	
	1.8 Postawienie stojaków na rowery w najważniejszych punktach wsi	2016	
	1.9 Zorganizowanie i usytuowanie przy remizie miejsca serwisowego dla rowerów.	2016	
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1. Rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej i sportowo – rekreacyjnej	1.1 Malowanie przystanków	2015 -2020	Fundusz sołecki praca własna
	1.2 Organizacja gry w piłkę nożną	2015 -2020	
	1.3 Organizacja spotkań aktywizacyjnych dla seniorów	2015 -2020	
	1.4 Organizacja zajęć sportowych	2015 -2020	

	1.5	Organizacja rajdu rowerowego po lasach	2015 -2020	
	1.6	Organizacja zajęć nordic-walking	2015 -2020	
	1.7	Organizacja kuligu	2015 -2020	
	1.8	Organizacja turnieju na znajomość przepisów drogowych	2015 -2020	
	1.9	Organizacja turnieju „Tor przeszkód dla najmłodszych rowerzystów”	2015 -2020	
	1.10	Znakowanie rowerów i przeszkolenie dzieci w zakresie bezpieczeństwa na drodze, poruszania się rowerem.	2015 -2020	
	1.11	Współpraca z gminą w zakresie zapewnienia komunikacji	2015 -2020	
	1.12	Organizacja pikników rodzinnych w sezonie letnim	2015 -2020	
	1.13	Organizacja Nocy Świętojańskiej	2015 -2020	
	1.14	Turniej rolkarski dla dzieci i młodzieży	2015 -2020	
	1.15	Turniej tenisa społecznego	2015 -2020	
D. BYT				
1. Promowanie walorów i atrakcji wsi	1.1	Wydanie folderu promującego trasę rowerowa oraz możliwość zamieszkania we wsi i korzystania z jej zasobów	2016	
	1.2	Cykliczne planowanie działań finansowych z funduszu soleckiego realizowanych w ramach soleckiej strategii rozwoju – tworzenie planów rocznych przy współudziale mieszkańców wsi	2015 -2020	
	1.3	Wykonanie witaczy i oznakowania wsi	2016	
	1.4	Wymiana tablic informacyjno - ogłoszeniowych	2015-2016	

1.	1.1	Prowadzenie strony na FB	2015 -2020	praca własna
	1.1	Przekazywanie informacji poprzez „kulę”	2015 -2020	
	1.1	Udział w konkursach	2015 -2020	
	1.1	Reaktywacja stowarzyszenia	2015	
	1.1	Organizacja i udział w szkoleniach	2015 -2020	
	1.1	Udział w wizycie studyjnej	2015 -2020	
	1.1	Promowanie sprzedaży produktów lokalnych	2015 -2020	
	1.1	Wykonanie i opracowanie folderu z ofertą wsi dla turystów rowerowych	2015-2016	

Załączniki:

Załącznik 1 Wyniki ankietyzacji mieszkańców sołectwa Brunów

Załącznik 2 System komunikacji pomiędzy mieszkańcami sołectwa Brunów

System komunikacji pomiędzy mieszkańcami sołectwa Brunów

- Poprzez tablicę ogłoszeń
- Poprzez zebrania Sołtysa i Rady Sołeckiej z mieszkańcami
- Poprzez portal społecznościowy
- Kula – przekazanie informacji z domu do domu
- Ogłoszenia parafialne